

**Financování sociálních služeb coby služeb obecného hospodářského
zájmu**

VE STŘEDOČESKÉM KRAJI

Obsah

I. Obecná ustanovení o financování sociálních služeb coby služeb obecného hospodářského zájmu 2	
II. Stanovení výše vyrovnávací platby poskytovatelům sociálních služeb	3
III. Přiměřený zisk	4
IV. Podmínky pro poskytnutí vyrovnávací platby	5
V. Stanovení maximální výše vyrovnávací platby pro jednotlivé druhy sociálních služeb	6
VI. Maximální výše roční vyrovnávací platby platná od 01.01.2021	7
Náklady služby	9
Výnosy služby	9
Výpočet optimální výše vyrovnávací platby	10
VI. Kontrola vyrovnávací platby	18

I. Obecná ustanovení o financování sociálních služeb coby služeb obecného hospodářského zájmu

1. Sociální služby, které budou podpořeny v rámci dotačního řízení Středočeského kraje, jsou považovány za služby obecného hospodářského zájmu (services of general economic interest, také SGEI) coby pojmu evropského práva.
2. Sociální služby budou coby služby obecného hospodářského zájmu financovány **formou vyrovnávací platby**, upravené Rozhodnutím Komise č. 2012/21/EU ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106, odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (dále jen „Rozhodnutí č. 2012/21/EU“).
3. Řízení k poskytnutí finanční podpory na úrovni Středočeského kraje musí být nastaveno v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů (v případě žádosti hlavního města Prahy) a dalšími právními předpisy ČR.
4. Řízení k poskytnutí vyrovnávací platby lze na úrovni Středočeského kraje uskutečnit formou:
 - a) řízení k poskytnutí vyrovnávací platby formou **dotace** (dotační řízení), postupem podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů,
 - b) řízení k poskytnutí vyrovnávací platby formou **„příspěvku“** zřízené příspěvkové organizací, postupem dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Středočeský kraj poskytne finanční podporu ze svých zdrojů maximálně do výše svých disponibilních prostředků určených na podporu sociálních služeb v rámci daného titulu pro daný rok (dále jen „dotace“),
5. Středočeský kraj provede řízení k poskytnutí vyrovnávací platby způsobem, který:
 - a) zajistí rovný přístup ke všem poskytovatelům sociální služby bez ohledu na jejich právní formu,
 - b) zajistí výpočet vyrovnávací platby jednotným nediskriminujícím způsobem (objektivizovaným výpočtem) pro všechny poskytovatele sociálních služeb bez ohledu na jejich právní formu.
6. Poskytovatel sociální služby musí být pověřen Středočeským krajem k poskytování služeb obecného hospodářského zájmu (sociální služby) formou Smlouvy o pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu (dále jen „Pověření“) v souladu s Rozhodnutím č. 2012/21/EU. Poskytovatel sociální služby musí být pověřen k poskytování příslušné sociální služby alespoň po dobu podpory sociální služby v daném dotačním roce. Maximální doba Pověření nesmí přesáhnout 10 let.
7. Náležitosti Pověření jsou stanoveny v článku 4 Rozhodnutí č. 2012/21/EU.
8. V rámci dotačního řízení je dotace poskytována na sociální služby zařazené platné v Síti sociálních služeb Středočeského kraje maximálně v rozsahu stanoveném v Pověření.

II. Stanovení výše vyrovnávací platby poskytovatelům sociálních služeb

Středočeský kraj stanoví vyrovnávací platbu (její výpočet) poskytovateli sociální služby na sociální služby v souladu s následujícími ustanoveními:

1. Výpočet vyrovnávací platby musí být proveden jednotným nediskriminujícím způsobem (objektivizovaným výpočtem) pro všechny poskytovatele sociálních služeb dle druhu sociální služby bez ohledu na jejich právní formu.
2. Vyrovnávací platbu Středočeský kraj stanoví jako celkovou výši prostředků z veřejných rozpočtů (včetně prostředků z Evropského sociálního fondu, dále jen ESF), kterou sociální služba potřebuje k zajištění dostupnosti poskytování sociální služby (dokrytí svých provozních potřeb) vedle příjmů plynoucích z realizace sociální služby vymezené v rozsahu Smlouvy o pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu v souladu s Rozhodnutím č. 2012/21/EU (dále jen „Pověření“).
3. Optimální vyrovnávací platbu za službu Středočeský kraj stanoví jako **rozdíl obvyklých nákladů na základní činnosti služby a obvyklých výnosů z vlastní činnosti poskytovatele sociální služby** (tj. úhrady za poskytování sociálních služeb od uživatelů, případně další příjmy spojené s poskytováním základních činností sociálních služeb mimo veřejné rozpočty a prostředky ESF).
4. Výši vyrovnávací platby Středočeský kraj určí především pomocí mediánu, přesněji viz níže. Při výpočtu vyrovnávací platby budou zohledněny i změny míry inflace a priority Středočeského kraje ve financování sítě sociálních služeb stanovené ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb.
5. Ve výpočtu hladiny vyrovnávací platby Středočeský kraj použije dostupné údaje o skutečných nákladech/výnosech sociálních služeb za předchozí roky, především data získaná ze sběru dat od poskytovatelů sociálních služeb uskutečněného na začátku roku 2017, 2018 a 2019 a data z pravidelné kontroly vyrovnávací platby, popř. další zdroje, jakými jsou data ze žádostí o dotaci nebo data uváděná ve výkazech sociálních služeb za daný rok. Ve výpočtu bude zohledněn druh a forma sociální služby. Výpočet provede Středočeský kraj zejména za sociální služby, které jsou součástí krajské sítě sociálních služeb. Středočeský kraj provede výpočet na základě skutečných příjmů a nákladů minulých let.
6. Při stanovení vyrovnávací platby lze přihlídnout i ke specifickým nákladům pro každou sociální službu, které nejsou „normovatelné“ a nemusí být tudíž dostatečně zohledněny při výpočtu optimálních nákladů.
7. Pokud je sociální služba spojena s úhradami od jejích uživatelů, Středočeský kraj stanoví jako obvyklé výnosy pro účely výpočtu optimální vyrovnávací platby obvyklé příjmy z úhrad od uživatelů sociálních služeb za podmínek stanovených v § 71 až § 76 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, strana č. 30 z 32 a ve vyhlášce č. 505/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách.

8. V rámci výpočtu vyrovnávací platby a jejího vyhodnocování lze zohlednit, pokud skutečné příjmy sociální služby neodpovídají stanoveným obvyklým výnosům. Jde zpravidla o tzv. objektivně nižší příjmy, které nebylo možno vybrat, s ohledem na:
 - příslušná ustanovení zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, týkající se ustanovení ve věci úhrad nákladů za sociální služby,
 - příjmovou situaci uživatele služby (opatření při stanovení úhrad v souladu se zajištěním cenové dostupnosti služby a motivace uživatelů k aktivitám vedoucím k sociálnímu začleňování).
9. Ve výpočtu vyrovnávací platby v případě pobytových/lůžkových forem sociálních služeb Středočeský kraj ve většině případů použije jednotku lůžko, v případě ambulantních a terénních forem sociálních služeb bude do výpočtu vyrovnávací platby zahrnuta jednotka zohledňující personální zajištění služby, tj. pracovníci v přímé péči (průměrný přepočtený úvazek pracovníka v přímé péči). Jednotka, která bude při výpočtu použita, je shodná s jednotkou, kterou má poskytovatel sociálních služeb uvedenou v krajské síti sociálních služeb.
10. V případě, že je rozdíl nákladů a výnosů jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb uváděný v žádosti o finanční podporu nižší než je stanovený rozsah nákladů a výnosů v rámci výpočtu vyrovnávací platby, nezakládá to nárok na dorovnání do stanovené výše vyrovnávací platby z rozpočtu Středočeského kraje.
11. Středočeský kraj stanovuje výši vyrovnávací platby, která odpovídá optimálnímu rozdílu nákladů a výnosů služby. V případě nedostatku finančních prostředků z veřejných rozpočtů není v možnostech Středočeského kraje tuto výši vyrovnávací platby pokrýt. Středočeský kraj dokáže pokrýt pouze část vymezenou ze státního rozpočtu na podporu sociálních služeb, tj. formou dotace/příspěvku s jasně vymezenými pravidly v rámci dotačního řízení, nebo prostřednictvím dotačních programů vyhlášených Středočeským krajem – s předem stanovenými podmínkami čerpání.
12. Výše vyrovnávací platby je stanovena na 1 kalendářní rok. S ohledem na bod. 7 v části **Kontrola vyrovnávací platby** mohou orgány SK rozhodovat o změně výše vyrovnávací platby v průběhu roku.
13. Samotné dotace Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen MPSV), kraje, obcí a jiné veřejné zdroje, dotace v rámci projektů OPZ, příjmy z veřejných zakázek, popř. jiné příjmy nad rámec obvyklých výnosů, jsou součástí krytí vyrovnávací platby a v rámci výpočtu je poskytovatelé započítávají do jejího celkového objemu.

III. Přiměřený zisk

1. V souladu s článkem 5 Rozhodnutí č. 2012/21/EU je možné do výše vyrovnávací platby zahrnout i přiměřený zisk. Poskytnutí finanční podpory na financování přiměřeného zisku se nedoporučuje.
2. V případě zahrnutí přiměřeného zisku se za přiměřený zisk považuje zisk, tj. rozdíl mezi skutečnými výnosy a náklady poskytovatele sociální služby, který nepřekračuje příslušnou swapovou sazbu navýšenou o 100 bazických bodů. Swapové sazby jsou publikovány na adrese: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/swap_rates_en.html. V této souvislosti se

za příslušnou swapovou sazbu považuje příslušná míra návratnosti bezrizikové investice, tj. jejíž doba splatnosti a měna odpovídají době trvání a měně Pověření.

3. Pokud zisk poskytovatele sociální služby nepřesahuje výši přiměřeného zisku stanovenou Středočeským krajem způsobem podle předchozího odstavce, poskytovatel sociální služby využije tyto finanční prostředky ve prospěch poskytovaných sociálních služeb.
4. Pokud zisk poskytovatele sociální služby přesahuje výši přiměřeného zisku stanoveného dle předchozího bodu, je považován za nepřiměřený, a poskytovatel sociální služby je povinen nadměrnou platbu ve výši nepřiměřeného zisku vrátit Středočeskému kraji na stanovený účet v termínech a postupem stanoveným Středočeským krajem viz Pověření.

IV. Podmínky pro poskytnutí vyrovnávací platby

1. Středočeský kraj v rámci Pověření stanoví poskytovateli sociální služby (příjemci vyrovnávací platby) následující povinnosti:
 - a) Povinnost využít vyrovnávací platbu v souladu s pravidly účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti při vynakládání veřejných prostředků a ke stanovenému účelu.
 - b) Povinnost využít vyrovnávací platbu pouze na **základní činnosti sociální služby**, tj. v souladu s účelem schválené žádosti Středočeského kraje, který je stanoven kraji v rámci Rozhodnutí o poskytnutí dotace.
 - c) Povinnost zajistit rozsah (kapacitu) poskytované služby v souladu s Pověřením.
 - d) Povinnost vést své příjmy a výdaje (výnosy a náklady) transparentně s jednoznačnou vazbou ke konkrétní sociální službě – identifikátoru služby (zejména účetní střediska, zakázky). Příjemce vyrovnávací platby má povinnost vést příjmy a výdaje (výnosy a náklady) spojené s poskytováním příslušné služby v účetnictví příjemce vyrovnávací platby (poskytovatele sociální služby) **odděleně** od příjmů a výdajů spojených s jinými službami či činnostmi organizace. **Povinnost odděleného účtování se vztahuje na veškeré položky související se sociální službou a nikoli pouze na položky související s poskytnutou vyrovnávací platbou na příslušnou sociální službu.**
 - e) Povinnost předložit vyúčtování vyrovnávací platby Středočeskému kraji na základní činnosti dané služby na formuláři k tomu určeném, tak jak je uvedeno v článku III., bodu 6 v Pověřením.
 - f) Neexistence závazků po lhůtě splatnosti ve vztahu ke státnímu rozpočtu, ke státnímu fondu, zdravotním pojišťovnám, České správě sociálního zabezpečení nebo rozpočtu územního samosprávného celku.
 - g) Hlášení změn, zejména v registraci a platné síti v poskytování sociální služby, je nezbytné nahlásit Kraji nejpozději do 30 dnů.
 - h) Povinnost předložit další dokumenty a informace ve vztahu k vyrovnávací platbě a Pověřením na požádání pověřených zástupců Středočeského kraje.
 - i) Povinnost poskytnout součinnost při výkonu kontrolní činnosti ze strany Středočeského kraje.
 - j) Povinnost za příslušný kalendářní rok řádně, pravdivě a včas vyúčtovat poskytnutou vyrovnávací platbu a odvést případnou vratku na účet Středočeského kraje, dle podmínek uvedených v článku III., bodu 7 v Pověřením.
2. Středočeský kraj je povinen provádět pravidelné kontroly ve smyslu článku 6, odstavce 1 Rozhodnutí č. 2012/21/ EU. Tyto kontroly provádí v souladu s platnou legislativou, zejména

se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

3. Za nadměrnou vyrovnávací platbu se považuje přijetí veřejných finančních prostředků nad rámec stanovený ve vydaném a platném Pověření.

V. Stanovení maximální výše vyrovnávací platby pro jednotlivé druhy sociálních služeb

Pro stanovení maximální výše vyrovnávací platby pro sociální služby byla nutná analýza skutečných nákladů a obdržných výnosů. Zdrojem dat pro analýzu jsou údaje z uskutečněného sběru dat od poskytovatelů sociálních služeb (sběr dat probíhal počátkem roku 2018, 2019 a 2020), doplňujícími informacemi jsou data uváděná při pravidelné půlroční kontrole vyrovnávací platby, data ve výkazech pro MPSV a žádostech o dotaci.

Maximální výše vyrovnávací platby je pro jednotlivé druhy sociálních služeb stanovena v tabulce „Maximální výše roční vyrovnávací platby“, přičemž postup, jakým hodnota byla vypočtena je popsán níže.

VI. Maximální výše roční vyrovnávací platby platná od 01.01.2021 ¹

Druh služby	Jednotka	Výše vyrovnávací platby (v Kč) M na jednotku
Služby sociální péče		
§ 39 Osobní asistence	průměrný přepočtený úvazek PP	589 000
§ 40 Pečovatelská služba	průměrný přepočtený úvazek PP	767 000
§ 41 Tísňová péče	průměrný přepočtený úvazek PP	874 000
§ 42 Průvodcovské a předčitatelské služby	průměrný přepočtený úvazek PP	707 000
§ 43 Podpora samostatného bydlení	průměrný přepočtený úvazek PP	842 000
§ 44 Odlehčovací služby ambulantní a terénní	průměrný přepočtený úvazek PP	830 000
§ 44 Odlehčovací služby pobytové	lůžko	558 000
§ 45 Centra denních služeb	průměrný přepočtený úvazek PP	822 000
§ 46 Denní stacionáře	průměrný přepočtený úvazek PP	798 000
§ 47 Týdenní stacionáře s 1 budovou	lůžko	458 000
§ 47 Týdenní stacionáře s 2 a více budovami	lůžko	480 000
§ 48 Domovy pro osoby se zdravotním postižením s 1-2 budovami	lůžko	424 000
§ 48 Domovy pro osoby se zdravotním postižením s 3 a více budovami	lůžko	476 000
§ 49 Domov pro seniory s 1-2 budovami	lůžko	369 000
§ 49 Domov pro seniory s 3 a více budovami	lůžko	382 000
§ 50 Domovy se zvláštním režimem	lůžko	261 000
§ 51 Chráněné bydlení	lůžko	379 000
Služby sociální prevence		
§ 54 Raná péče	průměrný přepočtený úvazek PP	951 000
§ 55 Telefonická krizová pomoc	průměrný přepočtený úvazek PP	651 000
§ 56 Tlumočnické služby	průměrný přepočtený úvazek PP	1 189 000
§ 57 Azylové domy	lůžko	130 000
§ 58 Domy na půl cesty	lůžko	133 000
§ 59 Kontaktní centra	průměrný přepočtený úvazek PP	1 065 000
§ 60 a) Intervenční centra	průměrný přepočtený úvazek PP	1 106 000
§ 60 Krizová pomoc	průměrný přepočtený úvazek PP	1 078 000
§ 61 Nízkoprahová denní centra	průměrný přepočtený úvazek PP	788 000
§ 62 Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	průměrný přepočtený úvazek PP	892 000
§ 63 Noclehárny	průměrný přepočtený úvazek PP	716 000
§ 64 Služby následné péče	průměrný přepočtený úvazek PP	1 018 000
§ 64 Služby následné péče	lůžko	480 000
§ 65 Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	průměrný přepočtený úvazek PP	870 000
§ 66 Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se ZP	průměrný přepočtený úvazek PP	956 000
§ 67 Sociálně terapeutické dílny	průměrný přepočtený úvazek PP	865 000
§ 68 Terapeutické komunity	lůžko	434 000
§ 69 Terénní programy	průměrný přepočtený úvazek PP	949 000
§ 70 Sociální rehabilitace	průměrný přepočtený úvazek PP	812 000
§ 70 Sociální rehabilitace	lůžko	461 000
Sociální poradenství		
§ 37 odst. 3 Odborné sociální poradenství	průměrný přepočtený úvazek PP	1 021 000

¹ Stanovená roční hladina vyrovnávací platby je určena s ohledem na běžný provoz sociální služby. V případě nenormovatelných a nepředpokládaných nákladů lze použít ustanovení čl. II bodu 6.

V případě, že dojde ke změnám, které významně ovlivní výši nákladů služby, např. ke změnám legislativních předpisů, lze hladiny vyrovnávací platby s ohledem na tyto změny upravit. Zásadní změnou legislativy může být například změna nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě.

V případě, že poskytovatel sociálních služeb **poskytuje službu osobám s problémovým chováním**, je hodnota výše uvedená u těchto lůžek **dvojnásobná**.

Pro výpočet maximální vyrovnávací platby bylo nutné zvolit jednotku, s kterou budou obvyklé náklady a výnosy počítány. Vzhledem k velkému spektru sociálních služeb jsou zvoleny dvě jednotky:

a) lůžko – u služeb:

- ✓ azylové domy,
- ✓ domovy pro osoby se zdravotním postižením s 1-2 budovami²,
- ✓ domovy pro osoby se zdravotním postižením s 3 a více budovami²,
- ✓ domovy pro seniory,
- ✓ domovy se zvláštním režimem,
- ✓ domy na půl cesty,
- ✓ chráněné bydlení,
- ✓ odlehčovací služby pobytové,
- ✓ týdenní stacionáře s 1 budovou²,
- ✓ týdenní stacionáře s 2 a více budovami²,
- ✓ terapeutické komunity,
- ✓ služby následné péče,
- ✓ sociální rehabilitace,

b) průměrný přepočtený úvazek pracovníka v přímé péči (dále „průměrný přepočtený úvazek PP“)
- u služeb:

- ✓ noclehárny,
- ✓ odlehčovací služby ambulantní a terénní,
- ✓ sociální rehabilitace,
- ✓ centra denních služeb,
- ✓ denní stacionáře,
- ✓ intervenční centra,
- ✓ kontaktní centra,
- ✓ krizová pomoc,
- ✓ nízkoprahová denní centra,
- ✓ nízkoprahová zařízení pro děti a mládež,

² Jedná se o budovy, které má organizace evidovány v systému OK poskytovatel u dané služby.

- ✓ odborné sociální poradenství,
- ✓ osobní asistence,
- ✓ pečovatelská služba,
- ✓ podpora samostatného bydlení,
- ✓ raná péče,
- ✓ služby následné péče,
- ✓ sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi,
- ✓ sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením,
- ✓ sociálně terapeutické dílny,
- ✓ telefonická krizová pomoc,
- ✓ terénní programy,
- ✓ tlumočnické služby,
- ✓ průvodcovské a předčitatelské služby,
- ✓ tísňová péče.

Náklady služby

Dle Rozhodnutí č. 2012/21/EU nesmí výše vyrovnávací platby přesáhnout rozsah nezbytný k pokrytí obvyklých nákladů vynaložených při plnění závazků veřejné služby, a to včetně přiměřeného zisku.

Náklady pro výpočet vyrovnávací platby se rozumí veškeré náklady poskytovatele sociálních služeb, vzniklé výlučně při poskytování služeb obecného hospodářského zájmu (také se používá anglický výraz *service of general economic interest*, dále jen SGEI), jimiž byl pověřen. Pokud tedy poskytovatel vykonává i jiné činnosti (nad rámec pověření SGEI), náklady spojené s touto činností se při výpočtu vyrovnávací platby neuplatní. Výpočet ročních nákladů jednotlivých sociálních služeb je modelován ze skutečných nákladů poskytovatelů dané sociální služby zařazených do krajské sítě sociálních služeb. Pro stanovení plánovaných nákladů služeb se vychází z analýzy skutečných nákladů z let 2017, 2018 a 2019.

Zdrojem dat pro stanovení plánovaných ročních nákladů byly především pravidelné sběry dat od poskytovatelů sociálních služeb se získanými údaji za rok 2017, 2018 a 2019, které probíhají na začátku každého roku. Doplňujícími informacemi jsou data uváděná ve výkazech kontroly vyrovnávací platby, výkazech sociálních služeb pro rok 2017, 2018, 2019 a data uváděná v žádostech o dotaci. Doplňující data byla využita v případě nejasností a kontroly údajů uváděných ve sběru dat.

Výnosy služby

Výnosy financování služeb se rozumí veškeré výnosy poskytovatelů ze služeb obecného hospodářského zájmu (základní činnost) získaných od uživatelů sociálních služeb za poskytnutí základních činností, tj. za poskytnutí péče, stravy a ubytování dle zákona o sociálních službách. Pokud je uživatelům služby poskytována zdravotní péče (ošetřovatelská a rehabilitační péče) podle § 36 zákona o sociálních službách, a to prostřednictvím vlastních zaměstnanců zařízení, zohledňují se i obvyklé (průměrné)

úhrady z veřejného zdravotního pojištění a dále případně další příjmy spojené s poskytováním základních činností sociálních služeb mimo veřejné rozpočty a prostředky ESF.

Zdrojem dat pro stanovení plánovaných ročních výnosů byly především pravidelné sběry dat od poskytovatelů sociálních služeb se získanými údaji za rok 2017, 2018 a 2019, které probíhají na začátku každého roku. Doplnujícími informacemi jsou data uváděná ve výkazech kontroly vyrovnávací platby, výkazech sociálních služeb pro rok 2017, 2018, 2019 a data uváděná v žádostech o dotaci. Doplnující data byla využita v případě nejasností a kontroly údajů uváděných ve sběru dat.

Výpočet optimální výše vyrovnávací platby

Výpočet optimální výše vyrovnávací platby je rozdělen do 4 skupin dle druhu sociálních služeb:

- I. pobytové služby – služby sociální péče – chráněné bydlení, domovy se zvláštním režimem, domovy pro osoby se zdravotním postižením s 1-2 budovami, domovy pro osoby se zdravotním postižením s 3 a více budovami, domovy pro seniory, týdenní stacionáře s 1 budovou, týdenní stacionáře s 2 a více budovami, odlehčovací služba pouze pobytová forma.**

U každé služby je stanovena individuální výše vyrovnávací platby na lůžko.

Způsob stanovení individuální výše vyrovnávací platby:

N – celkové roční náklady služby

L – počet lůžek

N_L – roční náklady služby na jedno lůžko

V – celkové roční výnosy služby

V_L – roční výnosy služby přepočtené na jedno lůžko

VP_L – hladina vyrovnávací platby na jeden rok na jedno lůžko

$VP_L = N_L - V_L$

Pro stanovení výše vyrovnávací platby pro daný druh služby je pracováno se středními hodnotami stanovenými na základě propočtů:

a) Výpočet VP_L

$N_L = N$ (celkové náklady poskytovatele) / L (počet lůžek poskytovatele)

$V_L = V$ (celkové výnosy poskytovatele) / L (počet lůžek poskytovatele)

$VP_L = N_L - V_L$

N_L představuje přepočtenou hodnotu ročního nákladu na lůžko (celkové roční náklady služby na základní činnosti / počet lůžek).

V_L představuje přepočtenou hodnotu ročního výnosu na lůžko (celkové roční výnosy služby na základní činnosti / počet lůžek).

V každé kategorii druhu služeb je z VP_L všech služeb určena mediánová hodnota VP.

$VP_m = \text{medián}(VP_{L1}, VP_{L2}, VP_{L3}, \dots, VP_{Ln})$

VP_m je statistickým ukazatelem míry centrální tendence, který představuje střední hodnotu, která dělí statistickou řadu podle velikosti seřazených hodnot na dvě stejně početné poloviny. Za statistickou řadu jsou brány hodnoty VP_L .

b) Výpočet VP

Výše roční vyrovnávací platby stanovené na jednotku pro daný druh sociální služby je koncipována jako průměr hodnot VP_L nacházející se nad určenou mediánovou hodnotou.

Příklad (domovy pro seniory):

$N = 37\,500\,000$ Kč

$V = 14\,800\,000$ Kč

$L = 76$

$N_L = 493\,421$ Kč

$V_L = 194\,737$ Kč

$VP_L = 298\,684$ Kč

Vyrovňovací platba (dále jen „VP“) je v rámci každého druhu služby stanovena jako průměr hodnot VP_L nacházející se nad určenou mediánovou hodnotou navýšený o tzv. přiměřený zisk³ (viz kapitola Přiměřený zisk) a inflaci roku 2020⁴. Tímto data získaná za rok 2019 zohledňují proměnné roku 2020. Výsledkem jsou výše vyrovnávací platby stanovené pro každý druh služby zvlášť, které jsou srovnatelné s hladinami vyrovnávací platby nastavenými pro rok 2020.

Z těchto dvou hodnot (vypočtená VP a VP stanovená na rok 2020) je spočtena průměrná hodnota, která je porovnávána s hladinami vyrovnávacích plateb v minulých letech. Konečná hladina vyrovnávací platby je výsledkem porovnání vypočtené hladiny VP ze sběru dat, vypočtených kontrolních hladin z výkazů kontroly VP a hladin z let 2018 - 2020 navýšená předpokládanou mírou inflace roku 2020⁵ a aktuální mírou přiměřeného zisku. Hodnota je matematicky zaokrouhlena na celé tisíce nahoru.

Jestliže by tímto způsobem hladina vyrovnávací platby klesla pod hladinu VP na rok 2020, zůstane hladina VP shodná jako v roce 2020.

II. pobytové služby – služby sociální prevence – azylové domy, terapeutické komunity, domy na půl cesty, služby následné péče a sociální rehabilitace pobytová forma.

U každé služby je stanovena individuální výše vyrovnávací platby na lůžko.

³ Rozdíl mezi skutečnými výnosy a náklady poskytovatele sociální služby, který nepřekračuje příslušnou swapovou sazbu navýšenou o 100 bazických bodů. Swapové sazby jsou publikovány na adrese: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/swap_rates_en.html. Termínem bazický bod (bp) se ve finanční oblasti označuje jedna setina procentního bodu. V bazických bodech se udávají především úrokové míry a výnosové míry různých finančních nástrojů. Například změna úrokové míry z 1 % p. a. na 1,2 % znamená změnu o 20 bp.

⁴ Data z www.cnb.cz

⁵ Data z www.cnb.cz

Způsob stanovení individuální výše vyrovnávací platby:

N – celkové roční náklady služby

L – počet lůžek

N_L – roční náklady služby na jedno lůžko

V – celkové roční výnosy služby

V_L – roční výnosy služby přepočtené na jedno lůžko

VP_L – hladina vyrovnávací platby na jeden rok na jedno lůžko

$$VP_L = N_L - V_L$$

Pro stanovení výše vyrovnávací platby pro daný druh služby je pracováno se středními hodnotami stanovenými na základě propočtů:

a) Výpočet VP_L

$N_L = N$ (celkové náklady poskytovatele) / L (počet lůžek poskytovatele)

$V_L = V$ (celkové výnosy poskytovatele) / L (počet lůžek poskytovatele)

$$VP_L = N_L - V_L$$

N_L představuje přepočtenou hodnotu ročního nákladu na lůžko (celkové roční náklady služby na základní činnosti / počet lůžek)

V_L představuje přepočtenou hodnotu ročního výnosu na lůžko (celkové roční výnosy služby na základní činnosti / počet lůžek)

V každé kategorii druhu služeb je z VP_L všech služeb určena mediánová hodnota VP.

$$VP_m = \text{medián} (VP_{L1}, VP_{L2}, VP_{L3}, \dots, VP_{Ln})$$

VP_m je statistickým ukazatelem míry centrální tendence, který představuje střední hodnotu, která dělí statistickou řadu podle velikosti seřazených hodnot na dvě stejně početné poloviny. Za statistickou řadu jsou brány hodnoty VP_L .

b) Výpočet VP

Výše roční vyrovnávací platby stanovené na jednotku pro daný druh sociální služby je koncipována jako průměr hodnot VP_L nacházející se nad určenou mediánovou hodnotou.

Příklad (azylové domy):

N = 3 961 800 Kč

V = 250 000 Kč

L = 24

$N_L = 165 075$ Kč

$V_L = 10 417$ Kč

$VP_L = 154 658$ Kč

Vyrovňovací platba (dále jen „VP“) je v rámci každého druhu služby stanovena jako průměr hodnot VP. nacházející se nad určenou mediánovou hodnotou navýšený o tzv. přiměřený zisk⁶ (viz kapitola Přiměřený zisk) a inflaci roku 2020⁷. Tímto data získaná za rok 2019 zohledňují proměnné roku 2020. Výsledkem jsou výše vyrovňovací platby stanovené pro každý druh služby zvlášť, které jsou srovnatelné s hladinami vyrovňovací platby nastavenými pro rok 2020.

Z těchto dvou hodnot (vypočtená VP a VP stanovená na rok 2020) je spočtena průměrná hodnota, která je porovnávána s hladinami vyrovňovacích plateb v minulých letech. Konečná hladina vyrovňovací platby je výsledkem porovnání vypočtené hladiny VP ze sběru dat, vypočtených kontrolních hladin z výkazů kontroly VP a hladin z let 2018 - 2020 navýšená předpokládanou mírou inflace roku 2020⁸ a aktuální mírou přiměřeného zisku. Hodnota je matematicky zaokrouhlena na celé tisíce nahoru.

Jestliže by tímto způsobem hladina vyrovňovací platby klesla pod hladinu VP na rok 2020, zůstane hladina VP shodná jako v roce 2020.

III. služby sociální péče – denní stacionáře, osobní asistence, pečovatelská služba, centra denních služeb, tísňová péče, průvodcovské a předčitatelské služby, podpora samostatného bydlení, odlehčovací služby pouze ambulantní a terénní forma

U každé služby je stanovena individuální výše vyrovňovací platby na úvazek pracovníka přímé péče.

Způsob stanovení individuální výše vyrovňovací platby:

N – celkové roční náklady služby

PP – roční přepočtené úvazky pracovníků přímé péče

N_{PP} – roční náklady služby na přepočtený úvazek pracovníka přímé péče

V – celkové roční výnosy služby

V_{PP} – roční výnosy služby na přepočtený úvazek pracovníka přímé péče

VP_{PP} – hladina vyrovňovací platby na přepočtený úvazek pracovníka přímé péče

$VP_{PP} = N_{PP} - V_{PP}$

Pro stanovení výše vyrovňovací platby pro daný druh služby je pracováno se středními hodnotami stanovenými na základě propočtů:

a) Výpočet VP_{PP}

$N_{PP} = N$ (celkové náklady poskytovatele) / PP (roční přepočtené úvazky pracovníků přímé péče)

$V_{PP} = V$ (celkové výnosy poskytovatele) / PP (roční přepočtené úvazky pracovníků přímé péče)

$VP_{PP} = N_{PP} - V_{PP}$

⁶ Rozdíl mezi skutečnými výnosy a náklady poskytovatele sociální služby, který nepřekračuje příslušnou swapovou sazbu navýšenou o 100 bazických bodů. Swapové sazby jsou publikovány na adrese: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/swap_rates_en.html. Termínem bazický bod (bp) se ve finanční oblasti označuje jedna setina procentního bodu. V bazických bodech se udávají především úrokové míry a výnosové míry různých finančních nástrojů. Například změna úrokové míry z 1 % p. a. na 1,2 % znamená změnu o 20 bp.

⁷ Data z www.cnb.cz

⁸ Data z www.cnb.cz

N_{pp} představuje přepočtenou hodnotu ročního nákladu na přepočtené úvazky pracovníků přímé péče (celkové roční náklady služby na základní činnosti / roční přepočtené úvazky pracovníků přímé péče)
 V_{pp} představuje přepočtenou hodnotu ročního výnosu na přepočtené úvazky pracovníků přímé péče (celkové roční výnosy služby na základní činnosti / roční přepočtené úvazky pracovníků přímé péče)

V každé kategorii druhu služeb je z VP_{pp} všech služeb určena mediánová hodnota VP.

$$VP_m = \text{medián} (VP_{pp1}, VP_{pp2}, VP_{pp3}, \dots, VP_{ppn})$$

VP_m je statistickým ukazatelem míry centrální tendence, který představuje střední hodnotu, která dělí statistickou řadu podle velikosti seřazených hodnot na dvě stejně početné poloviny. Za statistickou řadu jsou brány hodnoty VP_{pp} .

b) Výpočet VP

Výše roční vyrovnávací platby stanovené na jednotku pro daný druh sociální služby je koncipována jako průměr hodnot VP_L nacházející se nad určenou mediánovou hodnotou.

Příklad (denní stacionáře):

$N = 14\,167\,600$ Kč

$V = 2\,676\,100$ Kč

$PP = 17,39$

$N_{pp} = 814\,698$ Kč

$V_{pp} = 153\,887$ Kč

$VP_{pp} = 660\,811$ Kč

Vyrovňovací platba (dále jen „VP“) je v rámci každého druhu služby stanovena jako průměr hodnot VP_L nacházející se nad určenou mediánovou hodnotou navýšený o tzv. přiměřený zisk⁹ (viz kapitola Přiměřený zisk) a inflaci roku 2020¹⁰. Tímto data získaná za rok 2019 zohledňují proměnné roku 2020. Výsledkem jsou výše vyrovnávací platby stanovené pro každý druh služby zvlášť, které jsou srovnatelné s hladinami vyrovnávací platby nastavenými pro rok 2020.

Z těchto dvou hodnot (vypočtená VP a VP stanovená na rok 2020) je spočtena průměrná hodnota, která je porovnávána s hladinami vyrovnávacích plateb v minulých letech. Konečná hladina vyrovnávací platby je výsledkem porovnání vypočtené hladiny VP ze sberu dat, vypočtených kontrolních hladin z výkazů kontroly VP a hladin z let 2018 - 2020 navýšená předpokládanou mírou inflace roku 2020¹¹ a aktuální mírou přiměřeného zisku. Hodnota je matematicky zaokrouhlena na celé tisíce nahoru.

Jestliže by tímto způsobem hladina vyrovnávací platby klesla pod hladinu VP na rok 2020, zůstane hladina VP shodná jako v roce 2020.

⁹ Rozdíl mezi skutečnými výnosy a náklady poskytovatele sociální služby, který nepřekračuje příslušnou swapovou sazbu navýšenou o 100 bazických bodů. Swapové sazby jsou publikovány na adrese: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/swap_rates_en.html. Termínem bazický bod (bp) se ve finanční oblasti označuje jedna setina procentního bodu. V bazických bodech se udávají především úrokové míry a výnosové míry různých finančních nástrojů. Například změna úrokové míry z 1 % p. a. na 1,2 % znamená změnu o 20 bp.

¹⁰ Data z www.cnb.cz

¹¹ Data z www.cnb.cz

IV. služby sociální prevence a sociální poradenství – nízkoprahová denní centra, služby následné péče, noclehárny a sociální rehabilitace

U každé služby je stanovena individuální výše vyrovnávací platby na lůžko:

Způsob stanovení individuální výše vyrovnávací platby:

N – celkové roční náklady služby

PP – roční přepočtené úvazky pracovníků přímé péče

N_{pp} – roční náklady služby na přepočtený úvazek pracovníka přímé péče

V – celkové roční výnosy služby

V_{pp} – roční výnosy služby na přepočtený úvazek pracovníka přímé péče

VP_{pp} – hladina vyrovnávací platby na přepočtený úvazek pracovníka přímé péče

$$VP_{pp} = N_{pp} - V_{pp}$$

Pro stanovení výše vyrovnávací platby pro daný druh služby je pracováno se středními hodnotami stanovenými na základě propočtů:

a) Výpočet VP_{pp}

N_{pp} = N (celkové náklady poskytovatele) / PP (roční přepočtené úvazky pracovníků přímé péče)

V_{pp} = V (celkové výnosy poskytovatele) / PP (roční přepočtené úvazky pracovníků přímé péče)

$$VP_{pp} = N_{pp} - V_{pp}$$

N_{pp} představuje přepočtenou hodnotu ročního nákladu na přepočtené úvazky pracovníků přímé péče (celkové roční náklady služby na základní činnosti / roční přepočtené úvazky pracovníků přímé péče).

V_{pp} představuje přepočtenou hodnotu ročního výnosu na přepočtené úvazky pracovníků přímé péče (celkové roční výnosy služby na základní činnosti / roční přepočtené úvazky pracovníků přímé péče).

V každé kategorii druhu služeb je z VP_{pp} všech služeb určena mediánová hodnota VP.

$$VP_m = \text{medián} (VP_{pp1}, VP_{pp2}, VP_{pp3}, \dots, VP_{ppn})$$

VP_m je statistickým ukazatelem míry centrální tendence, který představuje střední hodnotu, která dělí statistickou řadu podle velikosti seřazených hodnot na dvě stejně početné poloviny. Za statistickou řadu jsou brány hodnoty VP_{pp}.

b) Výpočet VP

Výše roční vyrovnávací platby stanovené na jednotku pro daný druh sociální služby je koncipována jako průměr hodnot VP_L nacházející se nad určenou mediánovou hodnotou.

Příklad (denní stacionáře):

$$N = 14\,167\,600 \text{ Kč}$$

$$V = 2\,676\,100 \text{ Kč}$$

$$PP = 17,39$$

$$N_{pp} = 814\,698 \text{ Kč}$$

$V_{pp} = 153\,887$ Kč

$VP_{pp} = 660\,811$ Kč

Vyrovňovací platba (dále jen „VP“) je v rámci každého druhu služby stanovena jako průměr hodnot VP. nacházející se nad určenou mediánovou hodnotou navýšený o tzv. přiměřený zisk¹² (viz kapitola Přiměřený zisk) a inflaci roku 2020¹³. Tímto data získaná za rok 2019 zohledňují proměnné roku 2020. Výsledkem jsou výše vyrovnávací platby stanovené pro každý druh služby zvlášť, které jsou srovnatelné s hladinami vyrovnávací platby nastavenými pro rok 2020.

Z těchto dvou hodnot (vypočtená VP a VP stanovená na rok 2020) je spočtena průměrná hodnota, která je porovnávána s hladinami vyrovnávacích plateb v minulých letech. Konečná hladina vyrovnávací platby je výsledkem porovnání vypočtené hladiny VP ze sběru dat, vypočtených kontrolních hladin z výkazů kontroly VP a hladin z let 2018 - 2020 navýšená předpokládanou mírou inflace roku 2020¹⁴ a aktuální mírou přiměřeného zisku. Hodnota je matematicky zaokrouhlena na celé tisíce nahoru.

Jestliže by tímto způsobem hladina vyrovnávací platby klesla pod hladinu VP na rok 2020, zůstane hladina VP shodná jako v roce 2020.

V. služby sociální prevence a sociální poradenství – nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, sociální rehabilitace, terénní programy, sociálně terapeutické dílny, sociální aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, tlumočnické služby, raná péče, intervenční centra, odborné sociální poradenství, kontaktní centra, krizová pomoc a telefonická krizová pomoc

Tyto služby jsou bezúhradové služby, proto zde výnosy nejsou do vyrovnávací platby započítány.

U každé služby je stanovena individuální výše vyrovnávací platby na úvazek pracovníka přímé péče:

Způsob stanovení individuální výše vyrovnávací platby:

N – celkové roční náklady služby

PP – roční přepočtené úvazky pracovníků přímé péče

N_{pp} – roční náklady služby na přepočtený úvazek pracovníka přímé péče

$VP_{pp} = N_{pp}$

Pro stanovení výše vyrovnávací platby pro daný druh služby je pracováno se středními hodnotami stanovenými na základě propočtů:

¹² Rozdíl mezi skutečnými výnosy a náklady poskytovatele sociální služby, který nepřekračuje příslušnou swapovou sazbu navýšenou o 100 bazických bodů. Swapové sazby jsou publikovány na adrese: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/swap_rates_en.html. Termínem bazický bod (bp) se ve finanční oblasti označuje jedna setina procentního bodu. V bazických bodech se udávají především úrokové míry a výnosové míry různých finančních nástrojů. Například změna úrokové míry z 1 % p. a. na 1,2 % znamená změnu o 20 bp.

¹³ Data z www.cnb.cz

¹⁴ Data z www.cnb.cz

a) Výpočet VP_{pp}

$N_{pp} = N$ (celkové náklady poskytovatele)/ PP (roční přepočtené úvazky pracovníků přímé péče)

$VP_{pp} = N_{pp}$

N_{pp} představuje přepočtenou hodnotu ročního nákladu na přepočtené úvazky pracovníků přímé péče (celkové roční náklady služby na základní činnosti / roční přepočtené úvazky pracovníků přímé péče)

V každé kategorii druhu služeb je z VP_{pp} všech služeb určena mediánová hodnota VP.

$VP_m = \text{medián} (VP_{pp1}, VP_{pp2}, VP_{pp3}, \dots, VP_{ppn})$

VP_m je statistickým ukazatelem míry centrální tendence, který představuje střední hodnotu, která dělí statistickou řadu podle velikosti seřazených hodnot na dvě stejně početné poloviny. Za statistickou řadu jsou brány hodnoty VP_{pp} .

b) Výpočet VP

Výše roční vyrovnávací platby stanovené na jednotku pro daný druh sociální služby je koncipována jako průměr hodnot VP_L nacházející se nad určenou mediánovou hodnotou.

Příklad (sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi):

$N = 368\,700$ Kč

$PP = 0,58$

$N_{pp} = 635\,690$ Kč

$VP_{pp} = 635\,690$ Kč

Vyrovňovací platba (dále jen „VP“) je v rámci každého druhu služby stanovena jako průměr hodnot VP_L nacházející se nad určenou mediánovou hodnotou navýšený o tzv. přiměřený zisk¹⁵ (viz kapitola Přiměřený zisk) a inflaci roku 2020¹⁶. Tímto data získaná za rok 2019 zohledňují proměnné roku 2020. Výsledkem jsou výše vyrovnávací platby stanovené pro každý druh služby zvlášť, které jsou srovnatelné s hladinami vyrovnávací platby nastavenými pro rok 2020.

Z těchto dvou hodnot (vypočtená VP a VP stanovená na rok 2020) je spočtena průměrná hodnota, která je porovnávána s hladinami vyrovnávacích plateb v minulých letech. Konečná hladina vyrovnávací platby je výsledkem porovnání vypočtené hladiny VP ze sčtu dat, vypočtených kontrolních hladin z výkazů kontroly VP a hladin z let 2018 - 2020 navýšená předpokládanou mírou inflace roku 2020¹⁷ a aktuální mírou přiměřeného zisku. Hodnota je matematicky zaokrouhlena na celé tisíce nahoru.

Jestliže by tímto způsobem hladina vyrovnávací platby klesla pod hladinu VP na rok 2020, zůstane hladina VP shodná jako v roce 2020.

¹⁵ Rozdíl mezi skutečnými výnosy a náklady poskytovatele sociální služby, který nepřekračuje příslušnou swapovou sazbu navýšenou o 100 bazických bodů. Swapové sazby jsou publikovány na adrese: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/swap_rates_en.html. Termínem bazický bod (bp) se ve finanční oblasti označuje jedna setina procentního bodu. V bazických bodech se udávají především úrokové míry a výnosové míry různých finančních nástrojů. Například změna úrokové míry z 1 % p. a. na 1,2 % znamená změnu o 20 bp.

¹⁶ Data z www.cnb.cz

¹⁷ Data z www.cnb.cz

Stanovení výše vyrovnávací platby pro jednotlivé poskytovatele sociálních služeb

Vzorec pro výpočet vyrovnávací platby pro konkrétní sociální službu: $VP = (J * M)$, přičemž:

VP – maximální vyrovnávací platba

J – počet jednotek (lůžka/úvazek) dle krajské sítě

M – hodnota stanovená pro jednotlivé sociální služby vycházející z údajů získaných

především ze sběru dat od poskytovatelů sociálních služeb se získanými údaji za rok 2017 - 2019, které probíhají na začátku každého roku. Doplnujícími informacemi jsou data uváděná ve výkazech kontroly vyrovnávací platby, výkazech sociálních služeb pro rok 2017 - 2019 a data uváděná v žádostech o dotaci. Doplnující data byla využita v případě nejasností a kontroly údajů uváděných ve sběru dat.

Příklad výpočtu VP pro jednotlivé poskytovatele:

a) u služeb, které dle sítě mají jednotku lůžko:

Výpočet VP pro službu Týdenní stacionáře s 1 budovou s počtem 5 lůžek z toho 1 lůžko evidované pro osobu s problémovým chováním.

Maximální výše VP na jednotku stanovená Středočeským krajem je 458 000 Kč na lůžko.

Pro uživatele s poruchou PAS/PCH je VP na jednotku dvojnásobná tj. 916 000 Kč na lůžko.

- výpočet maximální výše VP:

$$\text{Max. VP} = VP = (J * M) = (4 * 458\,000) + (1 * (458\,000 * 2)) = 2\,748\,000 \text{ Kč}$$

Poskytovatel může z veřejných zdrojů obdržet maximální částku 2 748 000 Kč. V případě, že poskytovatel z veřejných zdrojů obdržel více než 2 748 000 Kč, jedná se o nadměrnou vyrovnávací platbu, kterou vyúčtovává a vrátí SK v rámci vyúčtování VP v lednu následujícího roku.

b) U služeb, které dle sítě mají jednotku průměrný přepočtený úvazek na PP

- postup výpočtu je shodný, jen místo lůžka je počítáno s průměrným přepočteným úvazkem

VI. Kontrola vyrovnávací platby

Veřejnosprávní kontrola je vykonávána na základě zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů a zákona o finanční kontrole, vyhlášky č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon o finanční kontrole, zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, na tento zákon navazuje zákon č. 24/2015 Sb., změna zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Veřejnosprávní kontrolou se rozumí finanční kontrola skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky, a to před jejich poskytnutím, v průběhu jejich použití a následně po jejich použití.

Předmětem kontroly bude provedení předběžné, průběžné, případně následné kontroly hospodaření s veřejnými prostředky z poskytnuté dotace v souladu s uzavřeným Pověřením včetně kontroly plnění jejích podmínek.

Druhy kontrol

Předběžná veřejnosprávní kontrola (ex ante) – je prováděna před uzavřením Pověření. Během této kontroly se posuzuje, zda plánované a připravované operace odpovídají stanoveným úkolům veřejné správy a zda jsou v souladu s právními předpisy. Kontrolní orgán prověřuje podklady předložené kontrolovanými osobami pro připravované operace před jejich uskutečněním.

Průběžná veřejnosprávní kontrola (interim) – je prováděna v průběhu období trvání Pověření až do doby vyúčtování vyrovnávací platby a jejího vypořádání. Kontrolní orgán zejména prověřuje, zda příjemce: dodržuje stanovené podmínky a postupy při uskutečňování, vypořádávání a vyúčtování schválených operací, provádí včas a přesně zápisy o uskutečňovaných operacích v zavedených evidencích a automatizovaných informačních systémech, a zda zajišťuje včasnou přípravu stanovených finančních, účetních a jiných výkazů, hlášení a zpráv a zda dodržuje podmínky a postupy, za nichž mu byla vyrovnávací platba poskytnuta a k nimž se zavázal.

Následná kontrola (ex post) – je prováděna po vyúčtování vyrovnávací platby a jejího vypořádání.

Kontrola poskytovatelů sociálních služeb probíhá na dvou úrovních:

- a) kontrola z pracoviště Krajského úřadu Středočeského kraje (administrativní) je prováděná na základě předložených dokumentů od poskytovatele,
- b) kontrola na místě (v organizaci).

Hlavním cílem kontrol je ujistit se, zda požadované finanční prostředky byly vynaloženy hospodárně, efektivně a účelově, zda poskytovatel předložil Středočeskému kraji veškeré doklady potřebné pro vypořádání a vyúčtování vyrovnávací platby a zda nedošlo k nadměrné vyrovnávací platbě.

V případě kontroly na místě, nebo na základě žádosti kraje (a ve lhůtě stanovené krajem) je poskytovatel povinen na vyžádání předložit soupis prvotních účetních dokladů (účetní deník) a výkaz zisků a ztrát ve vztahu k financované sociální službě za příslušné účetní období a další náležitosti, které se týkají věcného plnění služby vztahujících se k základním činnostem sociální služby.

Na základě předloženého soupisu veškerých výnosů a nákladů ve vztahu k základním činnostem sociální služby bude provedena kontrola, zda nedošlo k vyplacení nadměrné vyrovnávací platby.

Příjemce dotace je povinen realizovat případná nápravná opatření, která mu budou uložena kontrolním orgánem kraje na základě kontrol, a to v požadovaném termínu, rozsahu a kvalitě a v souladu s § 18 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a informovat o splnění nápravných opatření toho, kdo tato nápravná opatření uložil.

Kontrolní mechanismy se zaměřují na dodržování platné legislativy a na účelné, hospodárné a efektivní využití finančních prostředků na základě stanovených kvantitativních a kvalitativních ukazatelů a plnění smluvních podmínek z uzavřených smluv o závazku veřejné služby.

1. Kraj je oprávněn provádět kontrolu, zda Poskytovatel sociálních služeb poskytuje sociální služby v souladu s uděleným pověřením, a zda tedy plní závazek veřejné služby řádně.

2. Kontrola bude probíhat v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
3. Kontrolní pracovníci jsou oprávněni provádět kontrolu dodržování podmínek, za kterých byla vyrovnávací platba poskytnuta, zejména ověřovat hospodárnost, efektivnost a účelovost vynaložení vyrovnávací platby.
4. Poskytovatel sociálních služeb je povinen umožnit Kraji nebo jím pověřeným osobám provedení kontroly v průběhu trvání smlouvy, při ukončení smlouvy a ještě dalších 10 let po ukončení výkonu služby obecného hospodářského zájmu a poskytnout při výkonu kontroly součinnost, zejména uchovávat a předložit k nahlédnutí originály všech účetních dokladů souvisejících s vyrovnávací platbou po celou tuto dobu.
5. V případě, že služba obecného hospodářského zájmu není poskytována v souladu s uděleným pověřením, jedná se o porušení rozpočtové kázně ve smyslu § 22 (§28) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, a Poskytovatel sociálních služeb je povinen provést odvod, který odpovídá částce neoprávněně použitých nebo zadržovaných prostředků. Porušením rozpočtové kázně je každé neoprávněné použití nebo zadržetí peněžních prostředků poskytnutých z rozpočtu Kraje na výkon služby obecného hospodářského zájmu.
6. Poskytovatel sociálních služeb prohlašuje a svým podpisem stvrzuje, že si je vědom následků vzniklých uvedením nepravdivých údajů ve výsledcích hospodaření, které by vedly k případnému neoprávněnému čerpání vyrovnávací platby a je si vědom důsledků případného porušení rozpočtové kázně podle platného zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.
7. Poskytovatel je povinen předložit Kraji na příslušném formuláři k tomu určeném soupis veškerých obdržných finančních prostředků na poskytování sociální služby ze státního rozpočtu, nebo finančních prostředků z Evropského sociálního fondu, a to za období 1. 1. – 31. 12. daného roku, dle čl. III, bodu 11 Pověření.
8. V případě, že dojde k vyplacení nadměrné vyrovnávací platby, je Poskytovatel sociálních služeb povinen Kraji tuto zvýšenou část vrátit nejpozději v den odevzdání vyúčtování vyrovnávací platby. Pro zamezení nadměrné vyrovnávací platby SK stanovuje, že ztráta bude v první řadě kryta případným ziskem (rozdíl výnosů a nákladů) z ostatních činností.
9. Oprávněnými osobami jsou pověřeni pracovníci Krajského úřadu Středočeského kraje, Odbor sociálních věcí, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí ČR, Nejvyšší kontrolní úřad, případně další orgány oprávněné k výkonu kontroly. Příjemce je povinen všem oprávněným osobám poskytnout součinnost při provádění kontroly.
10. Bližší informace ke kontrole a nadměrné vyrovnávací platbě jsou součástí Smlouvy o pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu, viz příloha č. 3.